№ 8 (32) [8—7 (05)] Рік видання — II-й

Ціна 15 коп.

ПЕРЕЦЬ червоний

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНИЙ ДВОХТИЖНЕВИК

ТРАВЕНЬ Харків, Сумський пров. № 5. Тел. 14-83 1928 РІК

КОМПЕНСАЦІЯ

Формалізм і канцелярщина по профорганізаціях заступають живу справу. 41 відсоток членських внесків витрачається на профспілковий апарат

(З газет)

Мал. Б. Фрідкіна

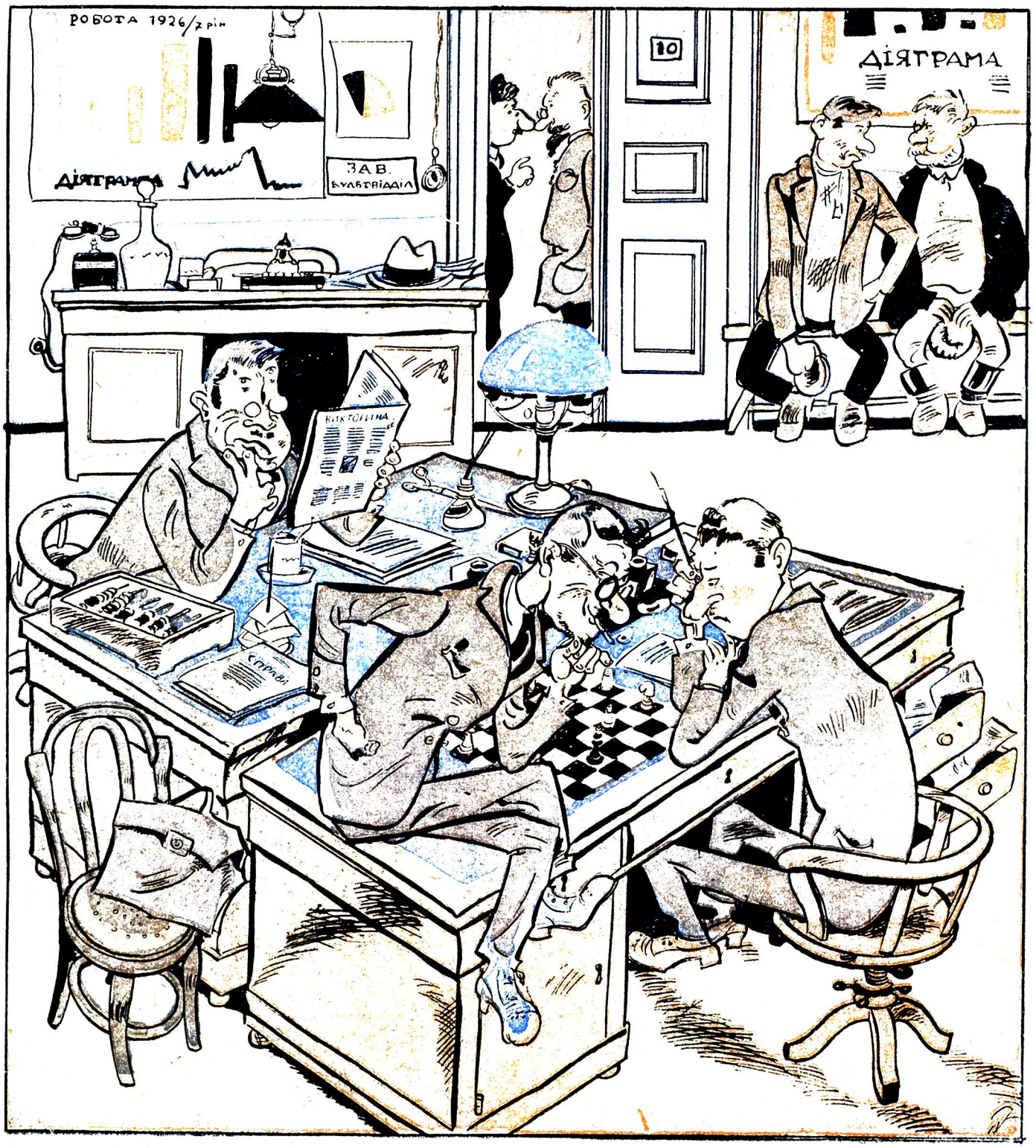

Одвідувачі: — **Така сила грошей витрачається, а профроботи мало**
— **За те проф-робітників багато**

РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСУ № 2 ДИВ. СТОР. 5

НАСЛІДКИ

За один лише перший день великодних свят по Харкову до 70 разів було викликано швидку допомогу

З газет

I

На Москалівці — Гнат Трохимович Кресало,
Не встаючи іззів два кілограми сала,
А далі й крихти не попер—
Вхопивсь за черево й ... умер.

II

На Журавлівці — громадяни Стос і Ваза,
Понапивалися, як кажуть „до отказа".
П'яненний Ваза зцапав Стоса
І одкусив йому пів носа.

III

А на Основі — в Стаха Карповича Кручі
Таку вчинили гості колективну бучу,
Що в бучі цій Щура Микиту
Кастрюлею на смерть забито.

IV

На Холгорі — до громадянки Кеті Пельки
Прийшла „симпатія" її — Володя Стелька
І догулявсь Володя в Кеті:
Утоп п'яненний у клозеті.

V

На Комунбазі — у Терентія Центила,
Замість халви, понаїдались гості мила.
Про „результати" не слід казати:
Його — пером не описати.

Аполон Холодногорський

СОН ЧИ ДІЙСНІСТЬ?

Розвіявся нічний туман і в ранішній півтьмі почали показуватись міські будинки.

На вулиці з'явилась одинока постать, яка кудись поспішала. Часом вона зупинялась, відпочивала трохи і знову поспішала.

— Здоров, товаришу Матвію!— почувся чийсь голос. Постать здрігнулась і напружено почала вдивлятись в півтьму. До постаті підійшла якась людина і, простягаючи руку, гукнула:

— Куди це ти, Матвію, так рано? Ще ж гудків не було, та й завод в протилежний бік.

— Ет... махнув рукою той кого назвали Матвієм, і замислився. Мені сьогодні не до заводу. Ось слухай, що мені снилось цієї ночи і я це хочу перевірити. І Матвій почав:

— Снився мені цієї ночі страшний сон, немов би з нашого заводу декілька чоловік, а між ними і я, пішли на екскурсію подивитись на новий багатоповерховий будинок промисловости. Ото ж сіли ми у ліфт і піднеслись на найвищий поверх закінченої частини будинку. Коли увійшли в першу кімнату я аж рота роззявив: так там гарно.

Ми ходили по кімнатах, любуючись їх красою і від самої думки, що колись в цьому будинку будуть майже всі установи нашої промисловости, ставало гарно, гарно. Від хвилювання мене почало морозити. Я озирнувся, щоб десь погрітись, але ніде не було видно жодної батареї. Я усміхнувся сам до себе. Ох, і вдало ж збудовано! А коли інженер сказав, що їх зовсім нема, мене почало морозити ще дужче.

— А як же зимою,— спитали ми.

Інженер спокійно відповів:

— До літа йде, а не до зими.

Я подумав, що їм краще видно, куди йде і роздивлявся далі. Якийсь службовець вийшов з кімнати і скоро знов повернувся. Ми не звернули на нього уваги, а слід би було. Швидко, після службовця, увійшов якийсь „голомозий" і закричав:

— Хто це зробив таке паскудство...

Ми злякано дивились на нього, не розуміючи в чім справа.

— Я питаю, хто це зробив?—гукав голомозий аж потіючи від люти.— Що це вам ліфт за убиральню служить чи що? Га?! Кажіть!

Ми злякано переглянулись, а службовець, що ото виходив, спокійно став зі стільця і підійшов до „оратора".

— Ви не хвилюйтесь, товаришу, а вислухайте мене. Випийте води і слухайте.

Оратор сів і нервово закурив цигарку, а службовець сказав:

— Коли мені треба було до вбиральні (на жаль її нема в будинку) я повинен був спуститись вниз. Коли ліфт довіз мене до середини, я уже далі не міг... Ну й . . . . . .

Невідомий схопився із стільця і гукнув інженерів.

— Чому немає убиралень в будинку?

Інженери спокійно вклонились і, скликавши робітників, наказали прорубувати дірки в стелі в тім місті, де має бути убиральня.

Я скам'янів і як побачив, що робітники уже рубають підлогу, мов божевільний кинувся до них.

— Що ви робите, навіщо псуєте стелю?

Інженер спокійно відповідав:

— Це нічого, зате більш нічого не трапиться з вами в ліфті.

— А чому раніш не подумали про це?

— Ну що ж: ми на практиці вчимося. А другий додав:

— Ми ж не знали, що тут такий „невитриманий" народ.

— Я стояв приголомшений, але тут шматок стелі вдарив мене в саме серце і я прокинувся.

— Ну, прощай, лечу перевірити сон.

— Дурний, ти думаєш, як снилось так й в дійсности так?

— А я подивлюсь, що воно таке.

І Матвій не звертаючи уваги на вигуки приятеля помчав туди, де колись буде битись серце нашої промисловости.

К. Липецька

ТАК КРАЩЕ

(Дружній шарж)

В своїй статті „Про думки тов. Хвилі" („Комуніст" № 86) тов. Затонський так цитує Шевченка: „Думи мої, думи мої, г о р е мені з вами"

Мал. Л. К.

Т. Г. Шевченко:—Товаришу Затонський, не „горе мені з вами", а „л и х о мені з вами"

ЖАХ-МОРГУН

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ: Іван Іванович поспішає додому, а ми тимчасом побіжно знайомимося з його особою

Дзвіночок електричний прокричав, що можна скласти книжки й рахунки, замкнути бюрко й піти до роздягальні по пальто.

Бачис Іван Іванович повертався додому стомлений. Після цілого дня конторницького сидіння за навісними розрахунками, ноги радісно, хоч і не зовсім певно, несли вниз по майдану Тевелева.

Харків цікавий в той час, коли кінчаються роботи по установах і річки людські заливають вулиці щільним потоком: тоді місто буває вщерть повне людьми й приємно почувати себе частиною велетенської і могутньої машини, поспішати додому, штовхаючися нетерплячо на перехрестях. лаючися, вибиваючися і т. инш. хоч і хочеться, яко-мога швидче, до теплої кімнати, пообідати й відпочивати, пірнаючи в газети, що не було змоги перечитати їх на службі.

Іван Іванович любить місто й службу; але тоді любить, коли скинувши пальто, простягається, пообідавши на канапі й істотою всією впиває уют затишної кімнати, м'якої дружини, що примостившися поруч, розпитує про „що нового". після того, як прибрала зі столу, помила посуд і закінчила тим самим перший цикл земних своїх робіт. Іван Іванович сповнюється тихим спокоєм затишної кімнати, відограває почуття свої на м'якому теплі дружини своєї й п'є тиху радість. Стільки п'є, скільки того йому дозволяє невисокий ступінь тарифної драбини та скромне становище конторника з усіма наслідками, що від того походять.

Становище конторника не задовольняє цілком Івана Івановича. але він не журиться ним. Високе бюро помбуха та широку шкіряну фотелю буха, Іван Іванович розглядає. як цілком природнє. хоч і в далекій перспективі, продовження своєї службової кар'єри.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ: Нещасний випадок коло Авіяклубу затримує Івана Івановича й наближає його до здійснення затаєної мрії

Що правда: сьогодні Іван Іванович має трохи зіпсований настрій: він уже пройшов повільною ходою від окрфінвідділу до „Авіяклубу", а ніяк не може підрахувати й погодити одержану сьогодні платню з потребами таким чином, щоб можна було купити новий ридикуль дружині — Нелі.

Біля „Авіяклубу" увагу Івана Івановича звернув натовп. що зібрався круг трамвайної зупинки. Який же харків'янин, що проходить повз збориша людей, не вважатиме за громадянський обов'язок свій. якщо не зазирнути в середину, то хоч довідатися принаймні, що трапилося.

Забута мрія про новий ридикуль, кілька хвилин енергійної праці ліктями й плечима („Пропустіть — доктор") й Іван Іванович у середині гурту роздивлявся закривавлене обличчя людини, що лежала на платформі, підгорнувши під себе ногу. Голова звисла з платформи — хтось її намагався покласти в один рівень з тулубом, але це йому не вдавалося і голова ввесь час падала назад, глухо стукаючись об каміння.

— Та покиньте ви — спинили його нарешті.

— Ви доктор?— запитав хтось у Івана Івановича.

— Ні, я власне не доктор, але вважаю, що тут є потреба в допомозі лікаря, — відказав Іван Іванович.

— Вже подзвонили до швидкої допомоги — поінформував хтось.

— А здорово його — сказали з боку.

— От вам і новий автобус — підтакнули ззаду.

— Д-а-а-а... потвердив хтось.

Голова й обличчя невідомого були залиті кров'ю. Іван Іванович помітив лише гостреньку, риженьку борідку та око, що напівроплющене підморгувало наче комусь.

Збоку сказали:

— Уже неживий.

Ззаду потвердили:

— Де вже там витримати.

Іван Іванович дивився в напівроплющене око, але раптом стало неприємно якось: одвів погляд — саме в ту мить за ногами публіки помітив туго набитий гаманець.

Очевидно, в ту мить, коли невідомого вдарив автобус, гаманець відлетів на бік і лежав до цього часу ніким не помічений.

Івану Івановичу дивною сверблячкою затрусилися руки й ноги і стало млосно від того, що гаманець лежав чорний на білому снігу й, очевидячки, ніхто більше його не бачив.

В цей час потерпілого підняли й понесли, а юрба посунула вслід. Іван Іванович швидко нахилився, скориставши мить.

— Вибачте!

І гаманець лежав у кешені, опукло давлячи на ногу в той час, як Іван Іванович швидко, майже біг, ступав додому.

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ: З нього очевидно, що випадок, хоч його можливість заперечує історичний матеріялізм, може відіграти велику ролю в житті людини, що її існування ніхто й ніде не заперечував

Люду на тротуарах становилося менше. Іван Іванович нічого перед собою не бачив: він міркував про те, які великі гроші можуть бути в гаманці та яку обстанову можна справити їм з Нелічкою на ті гроші.

І треба ж було, щоб за квартал від будинку, де він живе, Іван Іванович посковзнувся на тротуарі. Падаючи, об щось головою сильно вдарився.

Перед очима виріс велетенських розмірів ридикуль: раптом з ридикуля почала рости гостра рижа борідка, він став одчинятися повільно, а з щілинки визирнуло й підморгнуло напівроплющене око.

Після застрибали вогники й стало темно.

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ, що само собою розуміється та, що розвиток подій у ньому набирає майже кінематографічного темпу,

бо лікар з авто „швидкої допомоги" тільки що одвіз до лікарні жертву нещасного випадку біля авіяклубу, і саме хотів відпочинути повернувшися, коли знову задеренчав телефон.

П'яти хвилин не минуло, коли авто вже було на місці. Жертву гололедиці оглянув лікар і констатував холодно:

— Моментальна смерть.

А сам собі подумав:

— „Дивно — наче живий і ніби мертвий"

У моргзі було холодно й неприємно.

Доглядач поспішився зачинити двері за ще одним мерцем.

Йому це таке звичайне, а в цементовому підвалі так непривітно.

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ: Тут розвиток подій знову набирає повільнішого темпу,

бо доки студентка медінституту Зоя йтиме на практичні вправи по анатомії, минуло ще дві години.

До того ще: Зоя має сьогодні препарувати мерця без професорського, чи асистентського догляду. Сьогодні вона працює цілком самостійно, отже: Має цілковиту змогу дати собі роскіш не піти з дому вчасно й запізнитися трохи.

Темп подій затримується тим, що доглядач (він поважає й боїться професора) дуже не любить отих „мокрохвосток", що „лазять" на практику до його установи. Для професора він одчиняє двері дуже хутко, а для Зої особливо не поспішав.

Запаливши традиційну цигарку, Зоя озброїлась скальпелем і почала марудну роботу...

РОЗДІЛ ШОСТИЙ: Зоя робить звичайну, хоч і марудну роботу. Наприкінці розділу темп знову прискорюється

В підвалі тихо...

Електрика кидає жовто-брудні плями на мерців...

Тупо рипить лезо, затримуючись злегка на хрящах...

Раптом іззаду (тягуче):

— О-о-о-о-й...

Скальпель випав Зої з рук.

„Що таке"—мимоволі з містичним острахом сама себе запитувала.

Заспокоїлася.

„Але ж тут є тільки покійники".

Вирішила:

„Це мені вчулося".

Нервово запалила ще одну цигарку й продовжувала роботу...

Раптом знову (дуже тепер):

— О-о-о-о-й...

Нерви не витримали. Охопило бажання втікти.

Чіпляючись за трупи кинулася до дверей. В ту мить щось міцно схопило за ногу й притягло до землі...

РОЗДІЛ СЬОМИЙ, де з'ясовується, що в попередньому розділі не було нічого містичного, але Іван Іванович від того не почуває себе краще

Іван Іванович прокинувся...

Голова була важка...

Не міг зрозуміти свого становища...

В голові гуло й кружляло щось...

Було напівтемно...

Навкруги лежали люди й люди в найрізніших позах. Голова лежала на чиїхсь ногах, а на животі знов чиїсь ноги.

Мацав навкруги, натикався на обличчя, руки, ноги. Все було холодне...

Повільно почав розуміти, що його обіймає жах.

Непокійно подумав:

„Де я й чому немає Нелі?"

З кутків підморгувало напівроплющеним оком обличчя з рижою борідкою.

Вирішив:

„Це мабуть я в пеклі".

І ще:

-А Неля ж"?

І раптом нічого не стало...

Знову відкрив очі...

Просто на його сунула постать розчепіривши руки.

А на руках була кров...

І очі широко запалені.

Стало зрозумілим:

„Це вампір буде пити з мене кров".

Всі сили напружив і білій постаті під ноги кинувся.

Розітнувся шалений зойк...

Щось надавило...

Остання думка:

„Це смерть".

РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ, цілком природній за тих умов, що серед них точиться дія

На цьому місці оповідання, події знову почали розгортатися надзвичайно швидко, бо доглядач, почувши зойк, хутко збіг вниз, а відтіль ще хутчіш понісся вгору до телефона.

РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ, досить несподіваний, але задорогий для Івана Івановича

Одужавши, пішов до канцелярії. Подякувавши лікаря, пішов на вулицю.

На самих дверях зустрів: обличчя з риженькою гостренькою борідкою.

Все якось пішло до низу. Встиг тільки крикнути:

— Гроші... Віддайте йому гроші...

РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ, так би мовити, інформаційний

Іван Іванович вдруге довго хворів.

Зоя мала „нервову горячку".

А Неля й досі немає нового ридикуля...

РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ, конче потрібний, бо читач давно вже на його чекає

Кінець.

Віктор Ярина

ЧЕМПІОН НА ЛОПАТКАХ

Ставиться питання про можливу українізацію циркової роботи

(„Комуніст“ 8 квітня)

Мал. Ю. Ганфа

— І тобі не сором: самого Піддубного за три хвилини поборов, а от Ізюмова за три місяці ніяк не подужаєш

РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСУ № 2

ЖЮРІ КОНКУРСУ ПРЕМІЮВАЛО ТАКІ ТВОРИ:

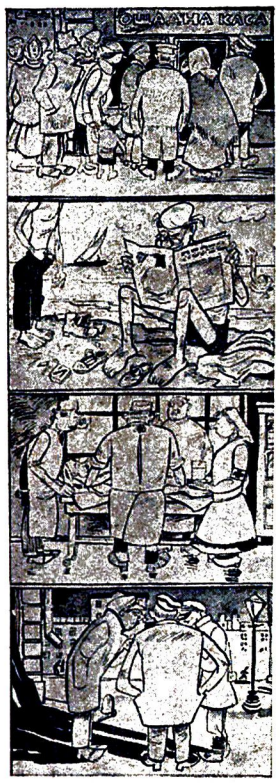

Перша премія — 50 крб.

ГІДРА

Почалось це потроху. Спочатку в Павла Ковальчука завелась музика в кишках. От ніби оркестр в нашому клубі: неприємно, але терпіти можна. Отож Ковальчук і терпів та заливав музику пивом. Далі — гірше.

— У мене в животі, жалівся Ковальчук,— зовсім як драмгурток, коли там поділяють ролі й дівчата вчепились одна одній в коси.

І пиво йому більше не допомагало; щоб втихомирити драмгурток потрібно було щонайменше пляшку сорокоградусної.

Одного разу Ковальчук робив у клубі доповідь про міжнародне становище. Усе було як слід. У кутку хлопці різались у дамки; поза грубою дівчата хіхікали. Але Ковальчук чогось хвилювався і раптом спинив свою промову, схопився за живіт та як заголосить.

Привезли його хлопці додому.

— Вмираю! Сказав Ковальчук. Чоботи мої ті, що з діркою, заповідаю нашому кур'єрові; оці штанці тобі, Яшко, а портрети вождів твоїй сестрі Марусі...

— Не бузи, Павло, — втішав його рудий активіст Яшка.— Як це так — вмираєш. А хто нам буде теревені за китайські події розводити?

— Ні, не видужаю я,— гірко простогнав Павло. — В мене, Яшко, тепер не те що драмгурток, але ціла гідра контрреволюційна крутиться. Все міжнародне становище в мені сидить, наче Чемберлен у пупа вчепився...

Бачуть хлопці — вже марити починає людина...

— Що ж це,—каже Яшка.— Щоб така визначна людина та даремно загибла. Хіба ми дурно його в завклуби висунули з слюсарів. Та він у нас і за лектора, й за все. Невже ж за якусь паршиву гідру пропадати йому.

А в нас активісти жваві, фортецю рознесуть, не те що клуб. Сунули вони на Окрздрав...

Отже другого дня Ковальчук лежав у поліклініці, на операційному столі; двоє лікарів з великою цікавістю копалися в його кишках. Потім його зашили й однесли.

* * *

— Пити вам не можна,—сказав лікар суворо, коли Ковальчук очуняв.

Ковальчук здивувався:

— Пити не можна?—Це—культробітникові? А комісії, а звіти, а гуртки, а міжнародне становище?

— Вам треба негайно на курорт,—перебив лікар.—Ніяких міжнародніх становищ. Усі комісії к бісу. Грійтесь на сонці.

Потрапив Ковальчук на курорт.

* * *

Спочатку воно було якось незвично; Ковальчук усе поривався агітнути, проголосувати й стиха роз'ясняв морю китайські події.

Але потім притерпівся. Зав'язав хусткою голову та з насолодою смалив на сонці волохаті ноги, кістяву спину, а ніс йому виспівав й наливався помаранчою.

Марусі він надсилав картки з кримськими краєвидами, активу ж — ревні благання—не розносити клуба вщент до його приїзду.

Коли шкіра втреть злізла з його спини, Ковальчукові надійшов час вертатись додому.

* * *

Зустріли Ковальчука тепло, по-товариському. Клуб стояв на своєму місці. Активісти в нас нарід свідомий; тільки рами де-не-де вивернули та рояль зіпсували.

Ковальчук встиг навіть цмокнути в коридорі Марусю й тут же урочисто обіцяв їй: не пити більше анікраплі, а гроші відкладати на англійське ліжко.

Але Ковальчук людина лагідна; увечорі буфетник приволочив додатково аж два відра пива. Отже — самі розумієте...

Так з того дня й покотилось. Гідра заворушилась знову.

Плакала Маруся, поки рудий Яшка не втерпів.

— Що ж це хлопці? Гарбузи в нас на плечах, чи що? Не гинути ж людині даремно.

— Кого лупити,— спитали активісти; але лупити не було кого.

Їх було троє. Три таємничих, вовнуватих постаті зійшлись на розі, під лихтарем. Тишкувались, підозріло озираючись і врешті, розійшлись, розтали в темряві...

* * *

Напружуй очі, читачу, і ти побачиш, не вважаючи на темряву, як непевною ходою наближається до лихтаря Павло Ковальчук. Ось він зупинився; він вагається: чи йти йому з получкою додому (у перспективі англійське ліжко та родинне щастя), чи податися до пивної?

Порок перемагає... Ковальчук прямує до пивної...

— Стій! — гукає хрипливий голос...

Ковальчук хитнувся, міцна рука схопила його за комір.

— Ой! — пискнув Ковальчук.

— Цить, гадюко! — гуркнув грубий бас. — Гроші висипай!

Тремтячими руками Ковальчук вийняв гаманця.

Один з бандитів байдуже перелічив гроші: 63 карб. 27 коп. Він великодушно повернув власникові 27 коп. разом з гаманцем. Грабіжники зникли...

* * *

Другого дня Ковальчук ходив похмурий, злий. Ніхто не співчував йому, ніхто не вірив.

— Пограбували? Вигадуй краще! Пропіячив та й край.

І Маруся рішуче одмовилась з ним знатися надалі.

Зворушений Ковальчук заприсягся перед портретами проводирів на віки забути шлях до пивної.

Два тижні додержував слова. Нарешті Маруся змилувалась. З чого вони розпочали — невідомо, але коли Яшка нарвався на них у книгозбірні, вони шалено цілувались.

Яшка постояв, поміркував, потім чемненько смикнув Ковальчука за рукав.

— Поздоровляю, товаришу! А ось вам на перший обазвід...

Перед Ковальчуком опинилась книжка ощадної каси. Книжка на його ім'я й на книжці вже рахувалось 63 карбованці.

Ковальчук витріщив очі й ахнув:

— Шибеники! Так це ви?!

— Помняли вас тоді трохи,—сказав Яшка соромливо.—Звиняйте, перестарались трохи...

* * *

У першу ж получку всі могли побачити Ковальчука, коли він стояв у черзі біля ощадної каси, й цифра в його книжці стрибнула з 63 до... Але це банківська таємниця...

Софія Воронова.

Полтава, Радянська, 22.

Другої премії не присуджено нікому.

Третя премія — 25 крб.

ОЩАДНА КАСА

Рахівник вагової фабрики „Червона гиря" Іван Іванович, живе, як і всі рахівники. 11½ місяців на рік працює, на два тижні їздить у відпустку, пляжиться літом зі своїм другом Безголовним і читає „Червоного Перця", бо зроду українець. Взагалі „стоїть за українізацію", але без іспитів, бо він слабий на серце.

Не любить тільки ощадної каси...

Не любить, просто ненавидить, бо сталося йому ось що.

Ще до революції служив він за рахівника на тій самій фабриці. Звалася вона тоді не „Червона гиря", а... та ніяк не звалася — просто собі фабрика. Це вже тепер так назвали її на загальних зборах.

Так отож кажу, ще до революції наскладав Іван Іванович 500 карбованців. І лежали ті 500 карб. у ощадній касі.

Аж ось знялася революція... Гроші знецінилися. Та ще й вирвати не можна... Довго вовтузився. Нарешті, вирвав — віддали... Швидче на базар. Але що за них купити. І купив за всі гроші... сандалі. Чуєте: за 500 карб. сандалі. Та до революції за ці ж гроші можна було купити їх цілий вагон, а тепер — одну пару...

І ходить у цих сандалях Іван Іванович що-літа, і на пляж у них ходить. І ненавидіть він ощадну касу, бо через неї оце все.

І ощаджує тепер свої гроші не в касі, а на животі в баранячій калитці, і не „савєцькою" валютою, а щирим золотом — п'ятьорками миколаївського карбу.

Іде ото зі служби, дивиться — люди товпляться біля ощадної каси (кампанія почалася), лапнеться за живіт, за свою баранячу калитку, та тільки осміхнеться. „Несіть, мовляв, дурні, несіть — сандалі колись купите".

Сидить якось за своїм столом рахівницьким. Підходить Безголовий (профделегат).

— Розпишіться.

— ? !

— Сьогодні збори о 6-й увечорі.

— Так чого ж „розпишіться"? Я й так прийду.

— Не можна инакше. В третє призначають і ніхто не приходить, а справа важлива — про ощадну касу...

Іван Іванович відразу згадав сандалі і... Але розписався і на збори прийшов.

Промовець, надриваючися, доводив, що ощадна каса — найпевніша річ, що ні злодії не пограбують, що не вкраде ніхто, що не загубляться гроші, що.. що...

Але Іван Іванович згадав свої п'ятисотенні сандалі, проголосував „за" і тільки лапнувся за живіт, за свою баранячу калитку. „Ось моя ощадна каса",—подумав він.

О 9 й поспішав додому темною вуличкою. Людей не видно. Ось тільки за ріг, третій будинок і — вдома...

Але... біля його будинку стоять якісь три особи...

Інстинктивно схопився за живіт, за свою баранячу калитку і... кашлянув.

Один із трьох озирнувся, а далі щось таємниче показав на мигах тим двом, що стояли спинами...

„Ограбують" — промайнуло в голові...

* * *

Другого дня ранком Іван Іванович побіг куди слід і довго колупався паличкою... де не слід.

Через три дні після рентгену питав у хірурга, як легше: під місцевим, чи під загальним наркозом, бо серце йому слабе та ще й перелякався дуже.

Четвертого дня — лежав у операційній на столі.

Безголовий каже — Іван Іванович боїться, щоб лікарі не спулили, коли оперуватимуть, золотої п'ятьорки.

Київ, Інститутська 8, кв. 30, ***Кирило Гаврик***

КВІТИ ЖИТТЯ

(Оповідання старого холостяка)

Я, звичайно, ніколи в житті не був матір'ю, ніде не завідував дитячим будинком, та більш того: не мав навіть знайомих з маленькими дітьми; але ж, як це не дивно, я дуже люблю дітей.

Діти, мені здається, є чудові квіти, що бог чи другий який-небудь опіум розкидав їх на нашому шляху нам на радість та щастя.

Ви, звичайно, запитаєте мене,— чому я, старий холостяк, так дивлюсь на дітей. Чому? А ось чому.

Два роки тому я кохався з одною дівчиною; ну назвемо її хоч Марусею. Була ця Маруся дуже цікава: красива й молода.

Але ж при всіх цих „достоінствах" була вона хитра, як чортяка: кроку, бувало, не стане без формальностей. У мене, — каже,— під усе матеріяльну базу підведено. Хочеш любити – будь ласка. Але ж попереду забезпеч мене й майбутню дитину.

— Та господи ж, –відповідаю, бувало.—А аліменти навіщо?—А в цей час, між иншим, мене з установи скоротити збирались, так що я, по правді, не дуже то й ризикував.— Аліменти ж,— кажу,— для чого існують? А вона: — Е, ні, — каже,— не на дурну наскочив. Не буду я тобі по судах тинятись та своє чесне ім'я ганьбити. Ти краще мене зараз забезпеч – ото діло, а так... До побачення...

— Та що ж вам,— трохи не плачу, – треба, Марусю. Кажіть.

— „Ну, звичайно, що: вексельок. Гони мені, хлопче, векселя і кришка. Тоді мені вже нічого буде турбуватись за дитину: коли хочу стягну. І суду ніякого не треба.

— Та воно, звичайно,— кажу,— вексельок штука хороша, але ж на скільки ж вам, вибачте, треба.— Ну, звичайно,— відповідає,— на тисячу карбованців. – Що ви,— кажу,— Маріє Івановно. Невже ж ви близнят рожати думаєте. На ці ж гроші, – кажу,—дитячий садок влаштувати можна, а ви... Зробіть, кажу, хоч як члену спілки — знижку. Не можна ж так.

Ну поторгувались ми трішки і зійшлись на 150 карбованцях. А на другий день я їй, дурень, безтермінового векселя видав і вступив з нею в „фактичний шлюб".

Минуло так, може, з півроку; дивлюсь — моя Маня, як то кажуть, „без нікоторих послєдствій" ходить, цеб-то на дитину й натяку немає.

„Оце так влопався" — гадаю Векселя на дитину дав, а її немає та й мабуть і не буде. Даремно, виходить, документ видав".

А тут, як на злість й дамочка моя обридла мені, мов гірка редька: і радий би втекти, так вона не пускає.— Покинь тільки,— каже,— завтра ж вексель до протесту подам. Нехай з тебе одразу всі 150 карбованців стягнуть. Чуєш?

І скільки вже я разів націлявся цього проклятущого документа вкрасти — даремно. Держала вона його завджи в своїй червоній сумочці і дуже берегла. Як лягає — сумочку під подушку; як сідає — під себе а як по вулиці йде — так обома руками за неї держиться. Ну прямо, хоч плач. А тут як раз і розвязка підоспіла. Посварились ми чогось з нею на вулиці та так, що трохи міліцію не довелось кликати. Ну, – каже,— бережися тепер, заразо. Завтра ж на тебе вексель подам. Останні штани з тебе стягну, а грошики всі до копійки одержу.

І з цими словами повертається моя дамочка потилицею й до дому. А я, мов дурень, дивлюсь їй вслід та й думаю:

— От як би в цей час та цеглина на її голову впала, або авто наїхало, або...

І не встиг я висловити своє третє „або" — як ось раптом вискакує з підворіття безпритульне хлоп'ятко, кидається до моєї Марусі і, вхопивши сумочку, хода...

Господи! Та це ж, виходить, що вкупі з сумочкою назавжди загинула: Марусина пудра, помада, оливець для бровей і— вра!! тричі ура!!!— мій вексель на 150 карбованців.

Ну, як же не любити дітей...

Сергій Чмельов

АДРЕСОК

Жити за нашої житлової кризи не так уже й солодко. Не стану я вам, любі мої, розмальовувати, як саме погано жити за цієї проклятущої кризи.

Самі примуса чого варті! А сусіда по кімнаті, учень консерваторії по класу скрипки? А Марьяна Даниловна нервова стенографістка, що нею вас учора „уплотнили"... А дігочки сусіди - сценариста!..

Бррр!..

І от подумайте, вміють же люди влаштовуватись! На центральній, найцентральнішій вулиці. Безплатно. Затишно. Гігієнічно. Мирно живуть, хар-рашо.

За вікнами весняна мжичка, літня спека, чи мороз,—а в них завжди рівна приємна температура. Люди на примусах готують собі сумнівну їжу, або по їдальнях отруюються, а в них нічого такого нема. Блощиць нема. Гучномовців нема. Дзвонків 10 довгих і 3 з настроєм — нема. Упразбудів нема. Красота!

Не думають вони ні про яку житлову незлагоду. Не обіцяють їм у 1999 році кімнату з ванною в новозбудованому домі. Чин-чином усе, зручно, просто й без почвар.

Ах, яке то прекрасне, симпатичне помешкання! Проте, не заздріть, громадяни! Хто знав чи не потрапите й ви туди не сьогодні-завтра. На такий випадок ми адресу вам дамо, що з вами вдіеш:

На вулиці К. Лібкнехта це. Зветься: міський морг.

Олаф Кракен

НА КУРОРТ!!

Весною безпритульні подаються на південь (Крим, Кавказ)

Мал. Л. К.

— Шпичко! — Що зігнувсь,
як хорт!
— Нумо, нумо —на курорт!
Забувай зимове горе.
Ти — у гори, я — на море!

В морі, братцю, не біда,
В морі плаваю на пузі,
Так солона там вода,
Як солодкі наші „друзі"!
Море - Крим! Кавказ - гора!
Ну, адью.— На „буфера"!!!

КОЛО ЦЕРКВИ

Мал. І. Екс.

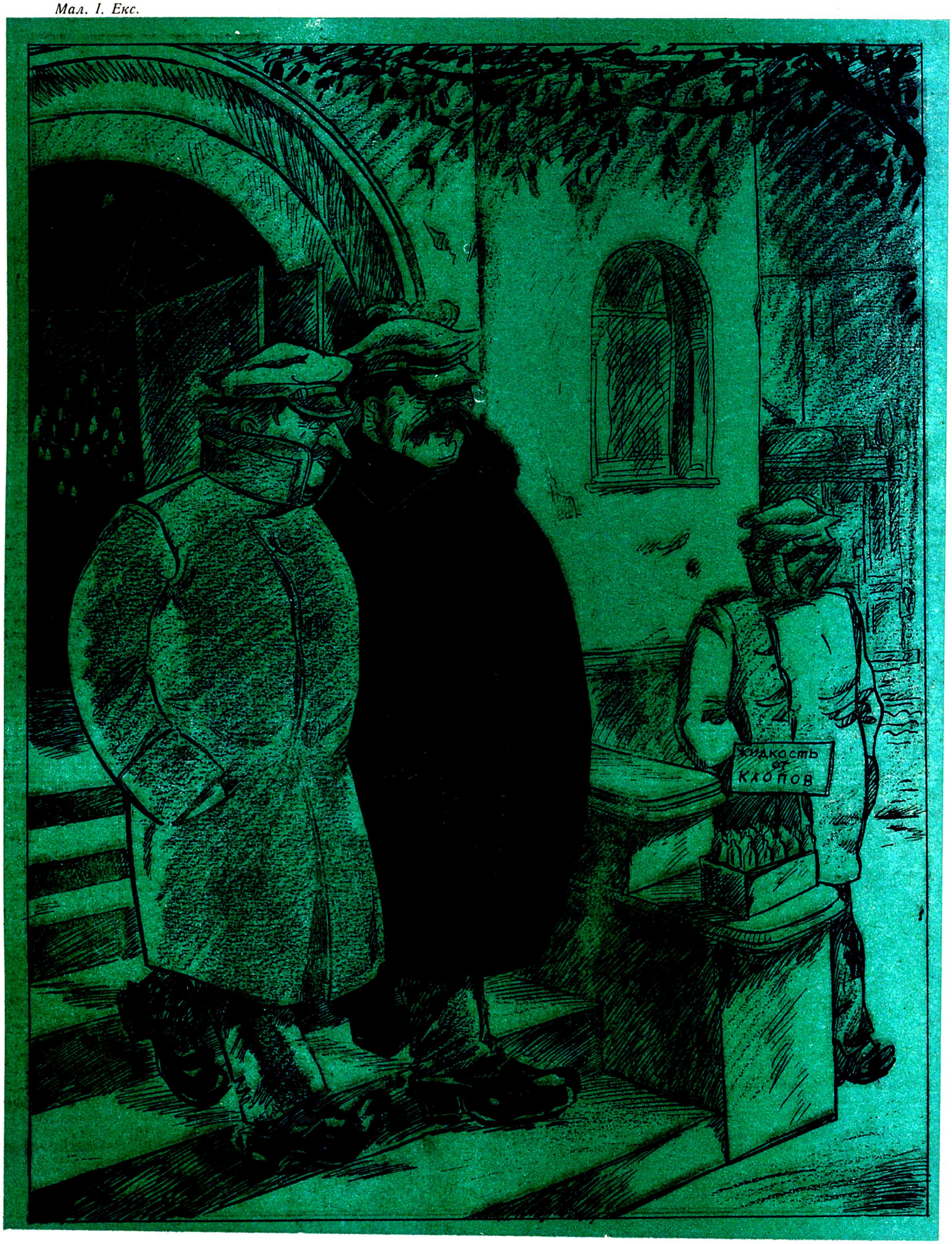

— Гарно це сказано: „І нагодував Христос п'ятьма хлібами п'ять тисяч чоловіка".

— Подумаєш, штука,— п'ятьма хлібами? У нас он одним „Укрхлібом" тисяч двадцять „заготовителів" годувалося.

ВЕСНА!!!

Мал. Л. Каплана

Мануфактуру в крамницях ХЦРК відпускають лише по зелених книжках (повний пай)

Буяє все і зеленіє!!!

ОДНИХ КУРСІВ ЗАМАЛО

Мал. Б. Фрідкіна

Товариство захисту тварин і рослин організувало курси для візників. На курсах вивчатимуть як треба поводитися з тваринами

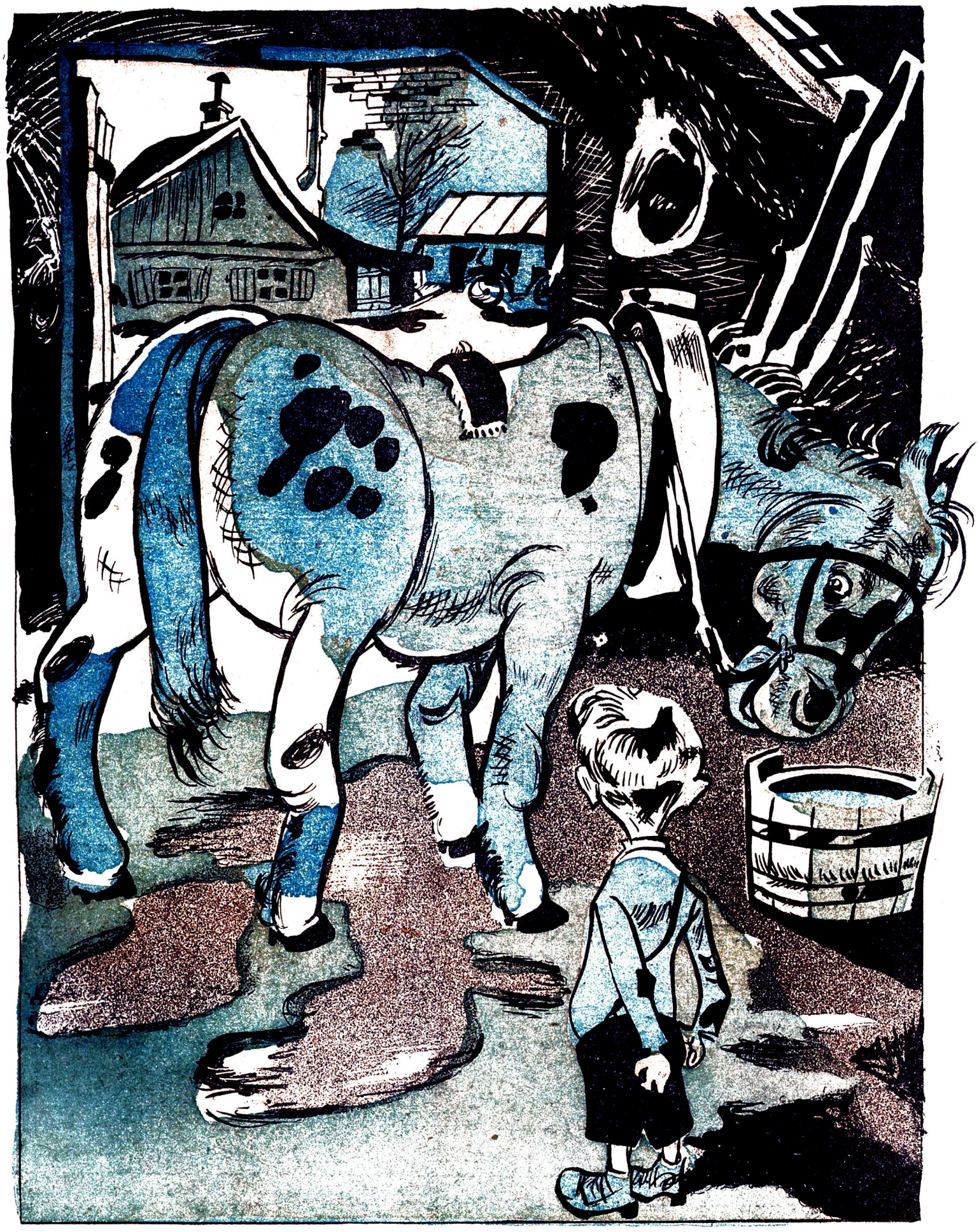

Кінь:—**Чого, Владленчику, за штанці тримаєшся?**
Хазяйський син:—**Добре тобі, Васько! Тебе татко тепер не б'є, а мені попадає, бо нема ще таких курсів, щоб татки дітей не били**

ГОЛОСИ З ТОГО СВІТУ

(На запозичений в Остапа Вишні мотив)

Трапилося мені минулих великодних свят до компанії сучасних спіритів затесатися. Публіка тут зібралась як-найрізноманітніша: робітник від самісінькогстанка — товариш Кресало — раз, дід Вакула, що прибився з села за триста верстов — два, сильно відповідальний робітник Горохтресту — Іван Микитович Ратиця — три, службовець одної з численних установ столиці — Онуфрій Климович Тьохкало — чотирі і, нарешті, п'ятий я, співробітник „Червоного Перцю". Спочатку всі ми, медіуми, добре випили, а потім уже, погасивши світло, посідали навколо столу і заходилися закликати мешканців потойбічного світу. Викликаючи астральні істоти, ми так сильно галасували, що сусіди в стіну почали стукати і міліцією нас лякали. Але нам було не до них: усю свою увагу ми концентрували на мешканцях того світу.

Першим викликав свого двоюрідного дядька товариш Кресала.

— Агов-гов-гов, дядюшко Мартине!

— Чую, чую, племяшо.

— Святкуєте, дядюшко, великодня?

— Святкуємо.

— Три дні?

— Три дні.

— Ми теж три дні.

— А ви ж, здається, пробували святкувати менше?

— Пробувати то пробували, та нічого з того не вийшло. Широкі маси однаково протягом трьох днів не виходять на роботу. Вирішили і в нас святкувати три дні.

Другим викликав свою бабу дід Вакула.

— Кхи-кхи-хи!.

— Кхі-кхі-кхі!..

— Це ти, стара?

— Я.

— Христос Воскрес!

— Воістино воскрес!

— Де ти там, стара, повертаєшся?

— В небесній канцелярії господам-писарям чай розношу. А ти, старий, мабуть з печі і не злазиш? Лежиш?

— Ти б ще так лежала, як я лежу... Ходжу ввесь час.

— Куди ж ти ходиш?

— Рік ходив по районних установах, два роки по округових, а оце, на четвертий рік, прибився аж до столиці. Може таки, коли скоро не вмру, то виклопочу соби соціяльну допомогу. Бюрократи мене, стара, чисто заїли.

— Бюрократи? Це нужа, мабуть, якась нова?

— Це, стара, така нужа, що ріже нашого брата без ножа.

— Купи нового гребінця та вичеши ту нужу.

— Ге, гребінця! Бюрократи — це така, бабо, нужа, що її лише гребінцем Робітничо-Селянської Інспекції можна вичесати...

Третім викликав свого рідного дідуся Іван Микитович Ратиця.

— Фі-фі-фі, дедушко!

— Не швишти — я й так чую.

— З червоною крашенкою вас!

— Шпашибі.

— Як ви, дедушко, улаштувалися на тому світі?

— Прекрашно. Керую Ладантрештом.

— А рідню свою теж улаштували?.

— Вшіх улаштував, аж до тринадчятого коліна. Бабуня твоя у мене жа ошобиштого шекретаря, мати — жа друкарщицю, батько — жа головбуха. А у ваш як там?

— Тай у нас досі було так само. Я був до Горохтресту чисто всіх Ратиць стягнув. На собаку було кинеш — у Ратицю попадеш. А оце нетодавно наша РСІ так розходилась, що всі чисто Ратиці з тресту полетіли, і я сам на волосинці тримаюсь. Ех, дедушка...

— Шпівчуваю тобі, онуче мій...

Четвертим викликав свою жінку Онуфрій Климович Тьохкало, що своїми ревнощами на той світ її загнав.

— Ахи, Марусю!

— Чую, чую...

— Як ти там, підстрибуєш?

— Ого-го...

— Та не дуже то мені, Марусе, „огогокай". Мабуть отам з ангелами та архангелами чисто всю траву в раю витовкла?

— Не твої вдачі. А як ти живеш?

— Удівцем.

— Невже досі не оженився?

— Не оженився? Вже тринадцять разів женився і стільки же разів розводився.

— А чого ж то так?

— Всі тринадцять жінок характером мені не підійшли. Шукаю чотирнадцяту...

П'ятим довелось викликати мені. Я викликав Миколу Василєвича Гоголя.

— Здраствуйте, Миколо Василєвичу!

— Здорові були!

— Та ви що, по-українському вже чешете? Невже і ви встигли вже українізуватись?

— А хіба я якийсь відповідальний робітник, чи що, що й досі б не українізувався...

— Як там ваші письменники? Федеруються?

— Вже три роки федеруються...

— У нас теж три роки федеруються, та ніяк не спроможуться зфедеруватися.

— Ну, а біфштекс письменники з письменників у вас роблять?

— Трапляється.

— У нас теж трапляється. Чи не написали ви, часом, Миколо Василєвичу, нового „Ревізора"?

— Ні, ще не написав. У нас кажуть:— не настав ще час для нового „Ревізора".

— У нас так само. Критикувати,— кажуть,— самих себе не тільки можна, а навіть корисно, але з новим „Ревізором" ще трохи зачекаємо.

Мабуть, наш спіритичний сеанс закінчився б цілком благополучно, коли б не товариш Кресало, якого засвербіло сказати пару „теплих слів" цареві Миколі II-му. Він почав гатити кулаками по столі й вигукував:

— Царя колишнього!.. Царя Миколу II-го подайте!..

А тут міліція до кімнати. Світло засвітили.

— Досвяткувались,— кажуть,— голубчики, що царя вам закортіло?.. Ходіть-но за нами до району... Там прохолонете...

Що ж, пішли. І не тільки пішли, й „сіли". І твердо таки сіли...

От до чого нас призвели голоси з того світу.

Антоша Ко

ВЕСНЯНІ ПОДИХИ

Мал. С. Зальцера

— Ах, весна! Ах, весна! Ну, й п'янить! Не встиг і дюжини випити, а вже й з місця не встану

Дзеркалом

ТЯЖКУВАТО

Запитують нас:

— Може ви знаєте „прінципи обрахунку вдов“ на п'ять років уперед?

Запитують ось з якого приводу:

УСРР
Всеукраїнський Комітет Сприяння Вченим при Раднаркомі (ВУКСВ)
Керування Справами
3/IV дня 1928 р.
№ 481
м. Харків.

Копія
Обіжно.
До Секції Наукових Робітників
Кам'янець-Под.

З огляду на необхідність складання НКСЗ 5-річного плану фонду академічних пенсій, просимо надіслати відомости про кількість наукових робітників, що передбачають одержати повну академічну пенсію та пенсію в половинному розмірі (професорська та пенсії викладачів), а також про передбачену кількість вдов протягом п'яти років.

З огляду на те, що НКСЗ вимагає остаточних відомостей не пізніш 20 квітня, просимо надіслати їх до ВУКСВ не пізніш 15/IV ц./р.

Керсправами Бойм
Секретар Райтлер

Не знаємо, товариші.

Доведеться вам зібрати жінок ваших наукових робітників і кинуть жеребка. На кого випаде, та й мусить протягом п'яти років овдовіти.

Яким способом їй удовіти?

То вже хай сама способу добере.

ПРОФЕСІЙНИЙ „ДУШКА“

В Полтаві є кінотеатр „Воля“. Орендує його гр. Беркович, колишній власник і відомий полтавський „діяч“.

Коли розпочалося кампанію про передачу театру ВУФКУ, на захист гр. Берковича виступив голова полтавської спілки Робмис тов. Душков. Він написав від імени правління спілки до ВУФКУ:

Гр. Беркович цілком витримана лойяльно політична фігура. В цілому оренда гр. Берковича на нашу думку не носить експлоатаційного характеру.

Правління спілки находить бажаним, щоб оренда кіно „Воля“ надалі залишилася за гр. Берковичем.

Кажуть, ніби гр. Беркович, підраховуючи грошики, здобуті способом „не експлоатаційного характеру“, дуже часто говорить:

— Яка прекрасна людина тов. Душков. Просто „душка“ товариш Душков.

ВИСТУП СТИХІЇ ТА ЩЕ Й ЕКСПРОМТОМ!

Нарешті!

Довгенько, правда, талантик свій ховала, а таки виступила, в їдальні № 13 Горлівського району на Артемівщині виступила.

АКТ

19 марта 1928 года: Мы нижеподписавшиеся комисия в составе зав. столовой тов. Володина — проф — упол. Вощинского от рабоч. Левицкий кассира буф. Беркацкой в том что во время дежурства оказалось. Экспронтный бой, в случай мороза (стихийность)

ситро в количест. 37 б . . . . 9 р.— 25 к.
крем соды . . . 30 б . . . . 7 — 50 „
Итого 67 б . . . . 16 р. 75 к.

Комисия (подписи)

Оце ми розуміємо! Наплювать, мовляв, на морозі виступлю. І не дорого взяла — 16 карбованців 75 копійок, слово чести. Це ж не Бім-Бом який-небудь, а стихія ж! Граждане!!

ТРЕБА Й НАМ

Треба ж і нам коли-небудь бюрократнути, хоч разок:

Громадянин с. Піщанки, Тульчинськ. окр. А. Г. Коломиєць прислав нам заяву:

Бажаю стати дописувачем в Ч. П. прошу вислати анкету для заповнення.

На заяві „Червоний Перець“ поклав таку резолюцію: „Відмовити. Можна й без анкети“.

ТА-ТА-ТА-ТА! АЙ-АЙ-АЙ-АЙ! С-С-С!

В № 4 журнала „Нова Генерація“ (квітень 1928 р.) надруковано вірша-шараду А. Чужого, що зветься „МАЧХ“.

Основний, ніби, текст того вірша такий: „Мачх сказав: „єднайся, переплітайся, гроном зростай, рієм налітай, громом розливайся, все буде твоє, пролетар, єднайся“.

Подав цей текст А. Чужий у такім вигляді:

Мач пер
х ер
сказ реп
казав плі
авававав пліт
в літ
дна літа
айайайайай іта
ссссс та та та та
я айайайайай
сссссс
я
гррррр
і т. д. і т. д.

Мачх — це, по нашому,— ніби — Маркс.

Значить, ото Маркс такого наговорив: „авававав, айайайайай, реп!, тататата! сссссс. гррррррр“!

Очевидно, Карл Маркс, говорячи це, сильно змерз. Це що-до форми вислову.

По суті. Не завадило б авторові все-таки зазначити, в які саме палітурки сказав Карл Маркс: „переплітайся“. А то „попереплітаємось“ та й не вгадаємо палітурок,— доведеться перепереплітатись...

Іще одно зауваження.

Коли говорить Карл Маркс —„рієм“, то йому це можна подарувати, бо він був німець і української мови міг не знати.

А. Чужий (автор), очевидно, так само мови не знає... Та що з його спитаєш: „першої категорії“ напевно він не має.

А от „Нова Генерація“ все ж таки повинна знати, що отой самий одмінок од слова „рій“ буде не „рієм“, а „роєм“...

. . . . . .

А взагалі вірш хороший... Все в ньому на своєму місці — і „айайай“, і „сссс“, і „тататата“.

Одне слово —„гррррр“!

Строчи!

ДОБАЛАКАЛИСЬ

В № 4 журнала „Нової Генерації“ в „Блокноті“, Л. С., розбираючи статтю Юринця з № 1 „Критики“: „Лірика Павла Тичини“, говорить, що Юринець

„в своїх висновках доводить об'єктивному марксистському читачеві, що П. Тичина глибоко реакційний поет...

Л. С.— об'єктивний, значить, марксистський читач.

Очевидно, для об'єктивного марксистського читача, Л. С.— наша революція є глибока реакція.....

Не інакше...

БЕЗ ПАМ'ЯТИ

Газета „Пролет. Правда“ № 87:

Вечір пам'яти М. Горкого. У п'ятницю, о 7-ій годині веч. у Будкомосі відбудеться вечір, присвячений творчості Горкого. Цей вечір організує Агітпроп ОПК, Культвідділ ОРПС і Політосвіта. У програмі: Доповідь проф. Якубського,— „Творчий шлях Горкого“ і художній відділ. Вступне слово — тов. Лакіза. Квитки на цей вечір розподіляється через Робк-су.

Не „при своїй пам'яти“, мабуть, писалася така замітка про живу людину.

ТА ЦЕ Ж ПРОТИЗАКОННО!

У Харкові за святки випито горілки на пів мільйона. Населення в Харкові коло півмільйона По горілку стояли черги

Почне статистик викладати:
„Карбованець на брата...
Питьоспроможність закономірна,
І установка — вірна...
А я ж, наприклад, у ці дні —
Ані-ні-ні!
В суботу рано в чергу ставши,
До ночи черги не діждавши,
Я мав на бенкет великодний —
На кухні... крант водопроводний!
Пішов, і клацав я зубами...
Блукав святками скрізь полями —
Отам за парком.
Було — ні холодно, ні жарко...
Повітря пив. З повітря п'яний
Зітхав: „Ах, весно! Весно, ох!“...
Гей, безсоромні громадяни!
Хто вихилив із вас за двох?!
Хто з вас ковтнув того питва
Не на карбованець — а на два?!
Хто з вас порушив установку,
Таку розмірену та ловку,
Закон статистики зганьбив —
Мого карбованця втопив??
Бо я ж, ох, боже ж мій, не пив!!

Андрій Дудка

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ
Видає —„Робітнича газета Пролетар“ і ДВУ
Упрліт № 37/ж, Друга друкарня і фотоцинкографія Видавництва „Пролетарий“. Замовл № 456 Тираж 18.500

Мал. Б. Фрідкіна

Він: — Ну й живуха пішла: навіть у кіно від мільтонів не сховаєшся